

Projektas „Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS) nacionalinės koncepcijos parengimas: kreditų harmonizavimas ir mokymosi pasiekimais grindžiamų studijų programų metodikos kūrimas bei diegimas“ VP1-2.2-ŠMM-08-V-01-001

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Kognityvinės lingvistikos įvadas	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Saulutė Juzelėnienė Kitas (-i):	Kauno fakultetas Kalbų, literatūros ir vertimo studijų institutas Muitinės g. 8, LT-44280 Kaunas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Privalomasis ir individualiųjų studijų dalykas

Įgyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Paskaitos ir seminarai	rudens	Lietuvių kalba

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	135	52	83

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Pagrindinis tikslas – supažindinti studentus su kognityvine lingvistika kaip žinių saugojimo bei teksto generavimo ir suvokimo teorija, išaiškinti pagrindines kognityvinės lingvistikos sąvokas, terminus, problemas. Išmokyti taikyti kognityvistikos instrumentuotą lingvistiniams tyrimams.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Atpažįsta ir vertina kognityvinės lingvistikos kryptis, santykį su kitomis disciplinomis	Diskusija. Literatūros analizė. Praktinės užduotys. Rekomenduojami skaitiniai. Seminaras. Tradicinė paskaita.	Egzaminas. Individualus darbas. Koliokviumas.
Išmano žodžio reikšmės struktūrą: kognityvinį (enciklopedinis požiūris į žodžio reikšmę) ir struktūralistų (paradigminius, sintagminius bei derivacinius žodžių ryšius) požiūrį į žodžio reikšmę.	Praktinės užduotys. Rekomenduojami skaitiniai. Tradicinė paskaita.	Egzaminas. Individualus darbas. Koliokviumas.
Taiko kognityvinės lingvistikos tyrimo metodus. Vertina kognityvinės lingvistikos indėlį į kitas mokslo šakas.	Informacijos paieškos užduotys. Literatūros analizė. Literatūros apžvalgos pristatymas.	Egzaminas. Seminaras. Koliokviumas.

	Praktinės užduotys. Problemomis grįstas mokymas. Seminaras. Tradicinė paskaita.	
Suvokia konceptualiosios metaforos teoriją ir jos svarbą analizuojant įvairius tekstus. Išmano multimodalinės metaforos teoriją.	Seminaras. Problemomis grįstas mokymas. Tradicinė paskaita.	Egzaminas. Individualus darbas. Seminaras. Koliokviumas.
Išmano ženklų teorijos pagrindus, žodžių funkcijas, žodžio santykį su kitais ženklais. Kitiškai vertina kognityvinės lingvistikos pasiekimus.	Seminaras. Problemomis grįstas mokymas. Praktinės užduotys. Rekomenduojami skaitiniai. Tradicinė paskaita.	Egzaminas. Individualus darbas. Seminaras. Koliokviumas.

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
Kognityvinė lingvistika. Žinių saugojimo bei teksto generavimo ir suvokimo teorija, ryšiai su kitais mokslais.	2		2				4	10	Literatūros studijavimas. Privaloma. Evans V. Cognitive Linguistics: An Introduction. Edinburgh University Press. P. 27-52 Gudavičius, A., 2007. Gretinamoji semantika. Šiauliai. P.6-23 Gudavičius, A., 2009. Etnolingvistika. Šiauliai. P. 5-30. Lakoff, G., Johnson, M., 1980. Metaphors We Live By. Chicago: The University of Chicago Press. Lakoff, G., 1987. Women, Fire and Dangerous Things: Chicago: The University of Chicago Press. Rekomenduojama. Jakaitienė, E., 2009. Leksikologija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. Labov, W., 2004. The Boundaries of Words and Their Meaning. In: Fuzzy Grammar. A Reader. Oxford: Oxford University Press. Evans, V., 2007. A Glossary of Cognitive Linguistics. Edingurgh: Edinburgh Unversity Press Ltd. Geraerts, D., 2006. Cognitive Linguistics: Basic Readings. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.
Pagrindiniai kognityvinės lingvistikos vienetai ir sąvokos. Freimai, scenarijai, prototipai, standartai, kategorijos, figūros, fonai ir kt.	4			2			6	10	Literatūros studijavimas. Privaloma. Evans V. Cognitive Linguistics: An Introduction. Edinburgh

								<p>University Press. P. 156-170</p> <p>Gudavičius, A., 2007. Gretinamoji semantika. Šiauliai. P.6-23</p> <p>Gudavičius, A., 2009. Etnolingvistika. Šiauliai. P. 5-30.</p> <p>Lakoff, G., Johnson, M., 1980. Metaphors We Live By. Chicago: The University of Chicago Press.</p> <p>Lakoff, G., 1987. Women, Fire and Dangerous Things: Chicago: The University of Chicago Press.</p> <p>Rekomenduojama.</p> <p>Jakaitienė, E., 2009. Leksikologija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.</p> <p>Labov, W., 2004. The Boundaries of Words and Their Meaning. In: Fuzzy Grammar. A Reader. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Evans, V., 2007. A Glossary of Cognitive Linguistics. Edingurgh: Edinburgh University Press Ltd.</p> <p>Geeraerts, D., 2006. Cognitive Linguistics: Basic Readings. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.</p>
<p>Prototipų teorija. Prototipų pavidalai: socialiniai stereotipai, idealai, tipiški pavyzdžiai. Prototipų, standartų, idealų realizavimas tam tikrose lingvistinėse struktūrose. Prototipinės kategorijos sąvoka.</p>	4			2		6	10	<p>Literatūros studijavimas. Privaloma.</p> <p>Evans V. Cognitive Linguistics: An Introduction. Edinbrough University Press. P. 27-52</p> <p>Gudavičius, A., 2007. Gretinamoji semantika. Šiauliai. P.6-23</p> <p>Gudavičius, A., 2009. Etnolingvistika. Šiauliai. P. 5-30.</p> <p>Lakoff, G., Johnson, M., 1980. Metaphors We Live By. Chicago: The University of Chicago Press.</p> <p>Lakoff, G., 1987. Women, Fire and</p>

									<p>Dangerous Things: Chicago: The University of Chicago Press.</p> <p>Rekomenduojama. Jakaitienė, E., 2009. Leksikologija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. Labov, W., 2004. The Boundaries of Words and Their Meaning. In: Fuzzy Grammar. A Reader. Oxford: Oxford University Press. Evans, V., 2007. A Glossary of Cognitive Linguistics. Edingurgh: Edinburgh University Press Ltd. Geeraerts, D., 2006. Cognitive Linguistics: Basic Readings. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.</p>
Vidinė kategorijų struktūra. Prototipai, požymiai, gešaltai, kognityviniai ir kultūriniai modeliai; konteksto vaidmuo. Klasikinių ir kognityvinių kategorijų skirtumas.	4			2			6	10	<p>Literatūros studijavimas. Privaloma.</p> <p>Evans V. Cognitive Linguistics: An Introduction. Edinbrough University Press. P. 27-52 Gudavičius, A., 2007. Gretinamoji semantika. Šiauliai. P.6-23 Gudavičius, A., 2009. Etnolingvistika. Šiauliai. P. 5-30. Lakoff, G., Johnson, M., 1980. Metaphors We Live By. Chicago: The University of Chicago Press. Lakoff, G., 1987. Women, Fire and Dangerous Things: Chicago: The University of Chicago Press.</p> <p>Rekomenduojama. Jakaitienė, E., 2009. Leksikologija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. Labov, W., 2004. The Boundaries of Words and Their Meaning. In: Fuzzy Grammar. A Reader. Oxford: Oxford University Press. Evans, V., 2007. A Glossary of Cognitive</p>

									Linguistics. Edingurgh: Edinburgh Unversity Press Ltd. Geeraerts, D., 2006. Cognitive Linguistics: Basic Readings. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.
Kategorizacijos lygmenys: pagrindinis, aukštesnysis ir žemasis.	4			2			6	10	Literatūros studijavimas. Privaloma. Evans V. Cognitive Linguistics: An Introduction. Edinbourgh University Press. P. 248-283 Gudavičius, A., 2007. Gretinamoji semantika. Šiauliai. P.6-23 Gudavičius, A., 2009. Etnolingvistika. Šiauliai. P. 5-30. Lakoff, G., Johnson, M., 1980. Metaphors We Live By. Chicago: The University of Chicago Press. Lakoff, G., 1987. Women, Fire and Dangerous Things: Chicago: The University of Chicago Press. Rekomenduojama. Jakaitienė, E., 1988. Leksinė semantika: monografija. Vilnius: Mokslas. Jakaitienė, E., 2009. Leksikologija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. Labov, W., 2004. The Boundaries of Words and Their Meaning. In: Fuzzy Grammar. A Reader. Oxford: Oxford University Press. Evans, V., 2007. A Glossary of Cognitive Linguistics. Edingurgh: Edinburgh Unversity Press Ltd. Geeraerts, D., 2006. Cognitive Linguistics: Basic Readings. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.
Konceptualios metaforos ir metonimijos. Kalbos figūros, konceptualios sistemos.	8			2			10	13	Literatūros studijavimas. Privaloma.

									<p>Evans V. Cognitive Linguistics: An Introduction. Edinburgh University Press. P. 286-325</p> <p>Gudavičius, A., 2007. Gretinamoji semantika. Šiauliai. P.42-54</p> <p>Gudavičius, A., 2009. Etnolingvistika. Šiauliai. P. 40-68.</p> <p>Lakoff, G., Johnson, M., 1980. Metaphors We Live By. Chicago: The University of Chicago Press.</p> <p>Lakoff, G., 1987. Women, Fire and Dangerous Things: Chicago: The University of Chicago Press.</p> <p>Rekomenduojama.</p> <p>Gudavičius, A., 1994. Leksinė semantika: Vienetai. Ryšiai. Struktūros. Šiauliai: Šiaulių pedagoginio instituto leidykla.</p> <p>Jakaitienė, E., 1988. Leksinė semantika: monografija. Vilnius: Mokslas.</p> <p>Jakaitienė, E., 2009. Leksikologija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.</p> <p>Labov, W., 2004. The Boundaries of Words and Their Meaning. In: Fuzzy Grammar. A Reader. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Evans, V., 2007. A Glossary of Cognitive Linguistics. Edingurgh: Edinburgh Unversity Press Ltd.</p> <p>Geeraerts, D., 2006. Cognitive Linguistics: Basic Readings. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.</p>
Freimas. Freimas kaip duomenų struktūra stereotipinėms situacijoms vaizduoti. Slotai. Žodžiai ir jų freimai. Freimų semantika ir „teisybė“.	2			2			4	10	<p>Literatūros studijavimas.</p> <p>Privaloma.</p> <p>Evans V. Cognitive Linguistics: An Introduction. Edinburgh University Press. P. 27-52</p>

									<p>Gudavičius, A., 2007. Gretinamoji semantika. Šiauliai. P.6-23</p> <p>Gudavičius, A., 2009. Etnolingvistika. Šiauliai. P. 5-30.</p> <p>Lakoff, G., Johnson, M., 1980. Metaphors We Live By. Chicago: The University of Chicago Press.</p> <p>Lakoff, G., 1987. Women, Fire and Dangerous Things: Chicago: The University of Chicago Press.</p> <p>Rekomenduojama.</p> <p>Jakaitienė, E., 2009. Leksikologija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.</p> <p>Labov, W., 2004. The Boundaries of Words and Their Meaning. In: Fuzzy Grammar. A Reader. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Evans, V., 2007. A Glossary of Cognitive Linguistics. Edingurgh: Edinburgh Unversity Press Ltd.</p> <p>Geeraerts, D., 2006. Cognitive Linguistics: Basic Readings. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.</p>
Kognityvinė gramatika. Gramatikalizacija. gramatika.	Konstrukcinė gramatika.	4		2			6	10	<p>Literatūros studijavimas.</p> <p>Privaloma.</p> <p>Evans V. Cognitive Linguistics: An Introduction. Edinbourgh University Press. P. 27-52</p> <p>Gudavičius, A., 2007. Gretinamoji semantika. Šiauliai. P.6-23</p> <p>Gudavičius, A., 2009. Etnolingvistika. Šiauliai. P. 5-30.</p> <p>Lakoff, G., Johnson, M., 1980. Metaphors We Live By. Chicago: The University of Chicago Press.</p> <p>Lakoff, G., 1987. Women, Fire and Dangerous Things:</p>

									Chicago: The University of Chicago Press. Rekomenduojama. Jakaitienė, E., 2009. Leksikologija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. Labov, W., 2004. The Boundaries of Words and Their Meaning. In: Fuzzy Grammar. A Reader. Oxford: Oxford University Press. Evans, V., 2007. A Glossary of Cognitive Linguistics. Edinburgh: Edinburgh University Press Ltd. Geeraerts, D., 2006. Cognitive Linguistics: Basic Readings. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.
Konsultacija								2	
Egzaminas								2	
Iš viso	32		2	14				52	83

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Koliokviumas	20 proc.	12 sav.	Studentų žinios ir gebėjimai per koliokviumą vertinami pažymiais nuo 1 iki 10. Koliokviumas yra parašytas, jeigu studentas įgijo daugiau negu 50 proc. dalyko sando apraše numatytų įgyti žinių ir gebėjimų.
Seminariniai darbai	20 proc.	7, 11 sav.	Studentų žinios ir gebėjimai atliekant namų darbo užduotis vertinami pažymiais nuo 1 iki 10.
Pristatymas žodžiu	20 proc.	16 sav.	Pristatymas vertinamas pažymiais nuo 1 iki 10.
Egzaminas	40 proc.	16 sav.	Studentų žinios ir gebėjimai per egzaminą vertinami pažymiais nuo 1 iki 10. Už dalyką atsiskaityta, jeigu galutinis įvertinimas yra aukštesnis nei 4. Vertinimas egzaminų sesijos metu atliekamas Universiteto auditorijose pagal iki sesijos pradžios paskelbtą tvarkaraštį, kuris sudaromas atsižvelgiant į studentų ir dėstytojų pageidavimus.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Evans V.	2010	Cognitive Linguistics: An Introduction.		Edinburgh University Press.
Ungerer, F., Schmid, H. J.		An introduction to Cognitive Linguistics..		London, Cambridge University Press.
Gudavičius, A.,	2007	Gretinamoji semantika.		Šiauliai. Šiaulių universiteto leidykla.
Gudavičius, A.,	2009	Etnolingvistika.		Šiauliai. Šiaulių universiteto leidykla.

Lakoff, G., Johnson, M.	1980	Metaphors We Live By.		Chicago: The University of Chicago Press.
Lakoff, G.	1987	Women, Fire and Dangerous Things.		Chicago: The University of Chicago Press.
Papildoma literatūra				
Marcinkevičienė, R.	1999	Atminties labirintuose.	T. 10 (19)	Darbai ir dienos, Kaunas.
Marcinkevičienė, R.	2006	Konceptualioji metafora vertime. Darbai ir dienos.	T. 45	http://vddb.library.lt/obj/LT-eLABa-0001:J.04~2006~ISSN_1392-0588.V_45.PG_109-118
Marcinkevičienė, R.		Žodžio reikšmė. Žodynai ir tekstynai		Kaunas : Vytauto Didžiojo universitetas, 2011. 108 p. http://vddb.laba.lt/obj/LT-eLABa-0001:B.03~2011~ISBN_978-9955-12-754-3
Jakaitienė, E.	2009	Leksikologija.		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
Labov, W.	2004	The Boundaries of Words and Their Meaning. In: Fuzzy Grammar. A Reader.		Oxford: Oxford University Press.
Evans, V.	2007	A Glossary of Cognitive Linguistics.		Edinburgh: Edinburgh University Press Ltd.
Geeraerts, D.	2006	Cognitive Linguistics: Basic Readings		Berlin, New York: Mouton de Gruyter